

EMILI GIRONELLA

Doctor en Ciències Econòmiques i Empresariales. Auditor de comptes.

Soci de Gironella Velasco Auditores, SA.

Professor de la Universitat Pompeu Fabra

L'anàlisi dels estats financers amb el PGC 2007

El Pla general comptable ha suposat grans modificacions respecte al de 1990. En aquest article ens centrarem en els canvis pel que fa a la ràtio de liquiditat general o solvència a curt termini, atès que en el context actual la liquiditat és un factor clau en la supervivència de les empreses.

EL REIAL DECRET 1514/2007 pel qual es va aprovar el nou Pla general de comptabilitat va introduir grans canvis en relació amb el PGC 1990. En efecte:

- a. La definició dels elements dels comptes anuals, a saber, actius, passius, patrimoni net, ingressos i despeses, ha significat la desaparició de l'actiu i del passiu del balanç de determinades partides que abans eren acceptades com a tals.
- b. Els nous criteris de valoració s'han ampliat extraordinàriament amb la introducció d'alguns de tan innovadors com el valor raonable, el valor actual, el valor en ús i el cost amortitzat, cosa que ha comportat que certs comptes de l'actiu i del passiu es valorin actualment per una quantia superior o inferior a la que s'aplicava amb el PGC 1990. Per exemple, existeix la possibilitat de valorar certs béns d'actiu pel seu valor raonable (valor de mercat actual per entendre'ns), tot valorant els passius financers pel seu cost amortitzat en comptes de pel seu valor de reemborsament, tal com es feia amb l'anterior pla.
- c. En la comptabilització de les operacions s'atendrà la seva realitat econòmica i no només la seva forma jurídica. Aquest fet implica la prioritat del fons sobre la forma en el registre de les operacions empresarials.
- d. La classificació i estructura dels estats financers tradicionals (balanç i compte de pèrdues i guanys) inclosos en els comptes anuals ha variat de manera significativa. Per exemple, en el balanç han aparegut nous epígrafs com ara "inversions immobiliàries", "actius no corrents man-

tinguts per a la venda", "patrimoni net i passiu vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda". En el compte de pèrdues i guanys, encara que els ingressos i les despeses continuen presentant-se per naturalesa i no per funció com seria desitjable a l'efecte de gestió i d'anàlisi, ha variat la presentació, que ara és en forma de llista en lloc d'en forma de compte. La separació entre operacions continuades i operacions interrompudes sí que és una novetat encertada, encara que de poca aplicació en la vida real. Els fets que són realment importants en el model del nou compte de pèrdues i guanys són la desaparició dels resultats extraordinaris (la qual cosa representa una manipulació de la informació financera, diguin el que diguin alguns i utilitzin els arguments que utilitzin per defensar-la) i, com a conseqüència, la classificació o el repartiment d'aquests dins del resultat d'exploració i del resultat financer.

L'anàlisi dels estats financers s'ha vist afectada per raó dels nous criteris de valoració i la nova classificació de certes partides, així com per la incorporació de nous epígrafs

No és d'estranyar, per tant, que amb tants canvis l'anàlisi dels estats financers s'hagi vist notablement afectada, en especial per raó tant dels nous criteris de valoració com de la nova classificació de certes partides, així com per la incorporació de nous epígrafs. ►

► A causa del limitat espai de què disposem, únicament analitzarem els canvis en una de les ràtios més importants aplicades en l'anàlisi d'estats financers, a saber, la que estudia la liquiditat general o solvència a curt termini, ja que en els temps que corren la liquiditat s'ha convertit en un factor de supervivència en la vida de moltes empreses.

Ràtio de liquiditat general o de solvència a curt termini

Aquesta ràtio mesura la capacitat que té una empresa per plantar cara als seus compromisos a curt termini, i vindria determinada pel següent:

$$\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$$

Aquesta ràtio compara els saldos dels comptes inclosos dins de l'actiu corrent, que en condicions normals es converteixen en diners al final màxim d'un any (curt termini), amb els deutes que l'empresa ha de satisfer en el mateix període de temps. Constitueix una aproximació relativa a la liquiditat d'una empresa a partir del raonament segons el qual la liquiditat generada a curt termini en el procés d'explotació del negoci ha de servir per plantar cara als deutes a curt termini reflectits en el passiu corrent.

Una empresa pot tenir problemes de tresoreria i al mateix temps tenir una ràtio de liquiditat general positiva

Aquesta ràtio hauria de ser >1 , cosa que seria indicativa d'un capital corrent o fons de maniobra positiu. En termes generals es considera que el valor normal d'aquesta ràtio hauria d'oscil·lar entre 1,5 i 2. No obstant això, el valor anterior està subjecte a diversos factors, per la qual cosa per concloure sobre la seva representativitat han d'analitzar-se els factors que puguin afectar-lo. Aquesta ràtio és una de les més utilitzades per les entitats creditícies, juntament amb la ràtio de tresoreria.

Aquesta ràtio té el gran desavantatge que, per conèixer la liquiditat en profunditat d'una empresa, cal conèixer el grau de liquiditat de les partides que integren l'actiu corrent que no siguin efectiu, així com el grau d'exigibilitat de les del passiu corrent pel que fa als seus períodes mitjans de maduració.

El punt anterior evidencia que una empresa pot tenir problemes de tresoreria i al mateix temps tenir una ràtio de liquiditat general positiva. Per altra banda, en empreses en què es cobra molt ràpidament i es paga amb venciments dilatats, es pot treballar sense problemes amb un capital corrent o fons de maniobra negatiu. Exemples típics d'aquesta situació són les companyies d'assegurances i les grans superfícies.

Altres aspectes que han d'analitzar-se per conèixer la liquiditat d'una empresa són:

1. L'existència de pòlisses de crèdit o de línies de descompte no utilitzat en la seva totalitat, cosa que permetria tenir marge per aconseguir nova tresoreria.
2. L'existència de béns de l'actiu no corrent que es puguin vendre ràpidament per aconseguir tresoreria.

El PGC 2007 inclou els següents epígrafs dins de l'actiu i del passiu corrent:

ACTIU CORRENT	PASSIU CORRENT
Actius no corrents mantinguts per a la venda	1 Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda
Existències	2 Provisions a curt termini
Deutors no comercials i altres comptes a cobrar	3 Deutes a curt termini
Inversions en empreses del grup i associades a curt termini	4 Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini
Inversions financeres a curt termini	5 Creditors comercials i altres comptes que cal pagar
Periodificacions a curt termini	6 Periodificacions
Efectius i altres actius líquids equivalents	7

L'actiu corrent comprèn els actius vinculats al cicle normal d'explotació que l'empresa espera vendre, consumir o realitzar en el seu transcurs, encara que amb caràcter general el cicle d'explotació no excedirà l'any. El passiu corrent, per la seva part, inclou les obligacions vinculades al cicle normal d'explotació comentada anteriorment que l'empresa espera liquidar en el seu transcurs.

És convenient remarcar que, en la pràctica de la vida empresarial, el criteri utilitzat per classificar les partides en l'actiu corrent i en el passiu corrent no és el cicle normal d'explotació, sinó el termini d'un any. En tota la meua experiència professional com a auditor de comptes no he trobat mai cap societat que classifiqués els béns del seu actiu i passiu corrent (abans circulants) en funció del seu cicle d'explotació.

Novetats que afecten el càlcul

Les novetats que ha introduït el PGC 2007 i unes altres consideracions a tenir en compte que afecten el càlcul o la determinació de la ràtio de liquiditat general són les següents:

- a. S'ha creat l'epígraf I. "Actius no corrents mantinguts per a la venda dins de l'actiu corrent" per classificar aquells actius que, complint uns determinats requisits (disponibilitat immediata per a la seva venda i venda altament probable), el seu valor comptable es recuperarà a través de la seva venda, en comptes de pel seu ús continuat. Al PGC 1990 aquests actius estaven classificats dins de l'actiu immobilitzat.

En la situació actual de l'economia i, malgrat que una empresa compleixi els requisits exigits per classificar els béns pertinents dins d'aquest epígraf, ningú disposa de la bola

de vidre per endevinar el futur. Conseqüentment, encara que l'empresa tingui la voluntat i intenció de vendre'ls, pot ser que no es venguin dins de l'any següent a la data de classificació de l'actiu com a mantingut per a la venda. Per tant, al meu criteri, la inclusió dels béns d'aquest epígraf dins del numerador de la ràtio de liquiditat general (actiu corrent) ha de posar-se en dubte, atès que és possible que aquests actius es venguin l'any vinent, però també pot succeir el contrari. En conseqüència, en un exercici de prudència haurien de calcular-se dues ràtios de liquiditat general: una primera que inclogui l'epígraf "Actiu no corrents mantinguts per a la venda dins de l'actiu corrent", i una segona que no els inclogui.

Haurien de calcular-se dues ràtios de liquiditat general: una primera que inclogui l'epígraf "Actius no corrents mantinguts per a la venda dins de l'actiu corrent", i una segona que no els inclogui

b. L'apartat 7 del punt 6. Balanç de la tercera part del PGC 2007 estableix que, en cas que l'empresa tingui existències de producció de cycle superior a un any, les parts de l'epígraf B.II de l'actiu "3. Productes en curs" i "4. Productes acabats" del balanç normal es desglossaran per recollir separatament les de cycle curt i les de cycle llarg de producció.

Ja no cal dir que, si aquest fos el cas, les existències de producció de cycle superior a un any no han d'incloure's dins del numerador de la ràtio, és a dir, dins de l'actiu corrent, perquè no es convertiran en diners a curt termini.

c. L'apartat 8 del punt 6. Balanç de la tercera part del PGC 2007 estableix que, quan l'empresa tingui crèdits amb clients per a vendes i prestacions de serveis amb venciment superior a un any, aquesta partida de l'epígraf B.III de l'actiu del balanç es desglossarà per recollir separatament els clients a llarg termini i a curt termini. Si el termini de venciment fóra superior al cycle normal d'explotació, es crearà l'epígraf A.VII en l'actiu no corrent, amb la denominació de "Deutors comercials no corrents".

És aplicable el que es comenta en el punt anterior: els saldos a cobrar de clients a llarg termini no han d'incloure's dins del numerador de la ràtio (actiu corrent), perquè no es convertiran en diners a curt termini.

d. En l'epígraf VI. "Periodificacions a curt termini de l'actiu corrent" s'inclouen dos comptes: "480. Despeses anticipades" i "567. Interessos pagats per anticipat". En ambdós comptes el pagament es va fer en el seu dia, per la qual cosa no és possible la seva conversió en diners. En conseqüència, aquesta partida no ha de figurar en el numerador de la ràtio de liquiditat general (actiu corrent).

e. El que hem comentat en el punt a. per als actius no corrents mantinguts per a la venda és també aplicable a l'epígraf C) "I. Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda", en la part que té venciment a llarg termini, per tractar-se de temes relacionats.

Si es decideix incloure en el numerador d'aquesta ràtio els actius no corrents mantinguts per a la venda, evidentment caldrà incloure també en el denominador els passius vinculats. En cas contrari no ha d'incloure's la part a llarg termini.

f. L'apartat 16 del punt 6. Balanç de la tercera part del PGC 2007 estableix que, quan l'empresa tingui deutes amb proveïdors amb venciment superior a un any, aquesta partida de l'epígraf C.V. del passiu es desglossarà per recollir separatament els proveïdors a llarg termini i a curt termini. Si el termini de venciment fóra superior al cycle normal d'explotació, es crearà l'epígraf B.VI en el passiu no corrent, amb la denominació de "Creditors comercials no corrents". És aplicable el que es comenta per a clients en el punt c. anterior.

g. En l'epígraf VI. "Periodificacions del passiu corrent" s'inclouen dos comptes: "485. Ingressos anticipats" i "568. Interessos cobrats per anticipat". És aplicable el que es comenta en el punt d. per a les periodificacions a curt termini de l'actiu corrent.

Per tant, la ràtio proposada de liquiditat general o de solvència a curt termini hauria d'incloure el que segueix:

Primera opció

ACTIU CORRENT	PASSIU CORRENT
Actius no corrents mantinguts per a la venda	1 Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda
Existències (producció de cycle curt)	2 Provisions a curt termini
Deutors comercials i altres comptes a cobrar (curt termini)	3 Deutes a curt termini
Inversions en empreses del grup i associades a curt termini	4 Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini
Inversions financeres a curt termini	5 Creditors comercials i altres comptes que cal pagar (curt termini)
Efectius i altres actius líquids equivalents	7

Segona opció

ACTIU CORRENT	PASSIU CORRENT
	1 Passius corrents vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda
Existències (producció de cycle curt)	2 Provisions a curt termini
Deutors comercials i altres comptes a cobrar (curt termini)	3 Deutes a curt termini
Inversions en empreses del grup i associades a curt termini	4 Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini
Inversions financeres a curt termini	5 Creditors comercials i altres comptes que cal pagar (curt termini)
Efectius i altres actius líquids equivalents	7